

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164.

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő.
Vidékre negyedévre 8 „

Genf sommázata.

Az egyik előkelő fővárosi lap hasábjain igen érdekesen fejtegeti báró Wlassics Gyula, a közigazgatási bíróság és a felsőház elnöke a genfi eredményeket. A tanácskozási anyagát három nagy csoportra osztja világosan, szinte plasztikusan mutat rá arra a nagy erőfeszítésre, amelyet a magyar kormányzat képviselői Genfben hosszú évek nehéz munkája árán el tudtak érni. Vigyázzunk, nem olyan kérdések ezek, nem olyan a külpolitikai atmoszféra s még ma sem úgy bírálják el bennünk, hogy a magyar problémával összefüggő világpolitikai jelentőségű kérdések gyorsvonalú sebességgel futnának a megvalósítás stádiumába, de különösen hangulati területeknél határozott eredményekről lehet beszámolni. Pár évvel ezelőtt még szóba se lehetett hozni például a revízió gondolatát olyan testületben, amelyben a kisantant és a győztes hatalmak képviselői is részt vettek. Ma már ezek előtt a fórumok előtt is nyitott probléma ez s minden megnyilatkozásukból kitűnik, hogy ezekkel előbb-utóbb ők is számolni akarnak. Nem jószántukból, de a kényszerítő körülmények folytán. Hogy teljes higgadsággal, elfogulatlanul mérlegeljék a genfi tárgyalási anyagot, akkor ebben a három nagy kérdésben: kisebbségi jogok, leszerelés problémája és revízió kérdése, — arra a megállapításra juthatunk, hogy messze vagyunk még örvendéses események közhírrételétől, mert például a kisebbségi elnyomatással szemben is még csak hangzatos szavak hagyják el a genfi korifeusok ajkát, például: nem szabad beolvasztani a kisebbségeket, tiszteljen kell tartani jogaikat, stb. de amikor határozott cselekvésre volna szó, akkor megtorpannak. Hallgatás jellemzi egész magatartásukat s azt a látszatot kelti, hogy nagyon keveset törődik a népszövetségi hangulat azzal, hogy a barbarizmus rőmből garázdálkodása a kisebbségek polgári és emberi jogainak és bont. Nekünk természetesen — mondja báró Wlassics Gyula — nem szabad belenyugodnunk abba, hogy a kisebbségi eljárás gyökeres, komoly reformját ne követeljük és ne tartjuk állandón napirenden. Szükséges ezt megtennünk már csak azért is, mert elszakított testvéreink már alig várhatnak. A másik nagy kérdés a leszerelés problémája. Azt már kezdik belátni, hogy a területének csaknem kétharmadától megfosztott Magyarország a hadieszközökkel gazdagon felszerelt utódállamoktól körülveve a mai leszerelt állapotában alig maradhat. Sajnos, Genfben még mindig arról folyik a vita, hogy hol kezdjük. Franciaország azt kívánja, hogy előbb jöjjön a biztonság, azután a leszerelés és végül a döntőbíráskodás. Anglia ezzel szemben a sorrendet a leszereléssel akarja kezdeni s ebből az álláspontjából nem enged. Végül foglalkoznia kellett Genfnek a revízió gondolatával is. A mi nagy genfi követünk, Apponyi Albert, de a németek külügyminisztere Curtius is messzehangzó szóval hívta fel a fi-

gyelmet az elrontott békeszerződések korrigálására s mi nem lepezhetjük örömlünket már a probléma illetően tárgyalásával kapcsolatban sem. A revíziót már nemcsak ki merik mondani a Nemzetek Szövetségének kebelében is, de Wlassics Gyula is úgy látja, hogy a magyar igazság napról-napra tágabb körök elismerő igazságává vált és az elferdítések borzasztó zavarából a maga

belső erejének győzelmi útján halad előre. Ime így fest a genfi tárgyalások sommázata. Tul sok öröm nincs benne, de annál reménykeletőbb momentum számunkra. Mi magyarok nemcsak érezzük már, de tudjuk is, hogy helyes úton haladunk, ha a kormányzat által kiszabott eszközök és módszerek igénybevételével nem csüggedünk, hanem tovább harcolunk igazunk elismertetéséért.

minden polgára is büszke öntudattal gondolhat arra, hogy Baja méltó helyet foglal el a nagy városok sorában. Alább leközzöljük a jubilans polgármester kivonatos életrajzi adatait:

Dr. Vojnics Ferenc 1879. február 27-én született Szabadkán. Középiskolai tanulmányait részint Szabadkán, részint Kalocsán végezte a jezsuita gimnáziumban. 1904. december 21-én avatták az államtudományok doktorává. Közigazgatási működését a tisztviselősködé legelső fokán kezdte. 1897. november 4-én lépett Szabadka város szolgálatába s a főispáni hivatalba osztották be írónak. Szabadkán két polgármester alatt is dolgozott és pedig Mamuzsich Lázár és dr. Biró Károly mellett. 1902. május 13-án közigazgatási gyakornokká nevezték ki. 1902. július 31-én III. osztályu aljegyzővé, 1902. december 20-án I. osztályu aljegyzővé választották.

1906. június 30-án helyettes tanácsnok lett s Szabadka város kulturálgyeit intézte. 1908. december 10-én Szabadka város főjegyzőjévé választották s ő irányította Szabadka város iskola politikáját. 1915. október 9-én Baja város polgármesterévé választották.

1920-ban a szerb megszállók Valjevóba internálták, ahonnan hosszú hónapok mulva megszökött Magyarországra. Egyik kalocsai pénzintézet: a Kalocsai Egyházmegyei Takarékpénztár hívta meg igazgatójává, de hamarosan bekövetkezett a felszabadulás s dr. Vojnics visszatért Bajára polgármesternek. 1921. őszén fellépett a tom-pai kerületben nemzetgyűlési képviselőnek, de kisebbségben maradt.

Baján a nevéhez és működéséhez fűződő alkotásoknak se szeri, se száma, úgy hogy egy szűk riport keretében nincs is terünk felsorolni összes alkotásait. Nagyobb stílusú tranzakciói s alkotásai közé tartoznak a gázgyár megváltása, a két kereskedelmi iskolának Bajára telepítése, a dunai szárnyvasut, tüdőbetegpavillon, a városi bérpalota, a járványkórház felépítése, a villanyvilágítás megteremtése, a kis Pandur-sziget egy részének megszerzése, a nagy Pandur-szigetnek Baja városához való csatolása, a Déri-kert létesítése, a tűzoltólaktanya és rokantház építése, utak, járdák csinálása, a tisztviselőtelep kreálása, a lakatlan vásártér beépítése, az iskola és óvoda építés programjának most folyamatban lévő keresztülvitele. Az ő akciójának az eredménye lett, hogy Bajaszentistván községet beolvasztották Baja városába.

Tagadhatatlan tény, hogy dr. Vojnics Ferenc polgármester emelte ki ezt a várost a szürke ismeretlenségéből, a fél évszázados stagnációból, úgy hogy Baja város fejlődési evolúciójában a városiasodás reneszansza az ő működésével kapcsolatos és kimondottan csakis az ő nevéhez fűződik.

1924-ben Bisztray-Balku Gyula főispánnal részt vett Baja város képviselőletében a Rómában megrendezett Türr centennariális ünnepeken. Utána az olasz király az olasz Korona-rend

Holnap lesz 15 éve annak, hogy dr. Vojnics Ferencet Baja város törvényhatósági közgyűlése polgármesterré választotta.

Tizenöt éve annak, hogy dr. Vojnics Ferenc polgármestere ennek a városnak. Tizenöt évvel ezelőtt: 1915. október 9-én választotta meg Baja város törvényhatósági közgyűlése dr. Vojnics Ferencet, az akkor szabadkai városi főjegyzőt Baja város első polgárává.

Valljuk meg: 15 év nem nagy idő egy nemzet történetében: rövid ciklus, efemer pillanat az örökkévalóság peremutatóján, de viszontagságos, alkotás-

A jubiláló dr. Vojnics Ferenc polgármester, akit 1915. okt. 9-én választottak meg Baja város polgármesterévé.

sokkal teli lázas évek láncolata egy exponált állású főtisztviselő életében. A városi életben a gazdasági, szociális és kulturális érdekek éppúgy, mint a lakosságának szintézise, társadalmi tagozódása, a polgárok igényei különfélék s olyan változatosak, mint a kaleidoszkop színes, tarka képei. Ennyi sokféle érdeket szolgálni, összehangban tartani, reneteg egymással homlokegyenest ellenkező kívánságot kielégíteni, — nagy művészet.

Ez az évforduló kikiváncokzik a szürke hétköznapok tömkelegéből. Érthető is ez akkor, amikor a város első polgáráról van szó, mert jubileumnak avanszál ez az évforduló akkor, amikor egy polgármester 15 évet töltött el a városigazgatás élén a polgárság általános megelégedésére.

A háború és az azt követő zavaros időszak, majd a megszállás nem volt alkalmas arra, hogy Baja a szükséges és már jóval előbb terbe vett építkezéseket fogatosíthassa, de viszont a városnak sem volt hozzá anyagi ereje és bevétel.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester súlyos gazdasági és pénzügyi viszonyok között vette át 15 évvel ezelőtt a város kormányzásának gyeplőjét. Ismeretlenül jött Bajára, de jó híre, közigazgatási szakértelme, tudása, képzettsége, szorgalma megelőzte Bajára való jövetelét. Új állásában is csak dolgozni

akart. Duzzadt az ambíciótól, a tettvágytól, hogy életet hozzon vissza ebbe a fejlődésében megtorpani, stagnáló városba.

Nagy dilemma előtt állott, mert minden tervének megvalósítása előtt számolnia kellett a polgárság teherviselő képességével. És a szanalásos években csodálatos módon, ahogyan a fák rügyei az enyhe tavaszi napsugártól, úgy kezdtek kibontakozni dr. Vojnics Ferenc polgármester nagyszerű tervei is; a megvalósult álmok, mert amint konszolidálódott a város anyagi helyzete, máris mutatkoztak dr. Vojnics polgármester széles ivelésű programjának konturjai, melyek Baja városának, az ő irányítása alatt elért fejlődésének egy-egy lépcsőfokai. A város Bajaszentistván átcsatolásával nagy lett, szép lett és rendezett lett. Más városok is irigyelik azt a pénzügyi egyensúlyt, amely képessé teszi Baja városát arra, hogy kultúra tekintetében egy színvonalon haladjon a magyar vidék legnagyobb és legajánrózottabb gócpontjaival, de a lakossága a közterheket könnyen elviselhesse; örvendjen és megnyugvással tudjon lelkesedni minden szépért, jóért és nemesért, amivel kulturigénye is mindinkább fokozódik.

Hogy mit végzett gr. Vojnics Ferenc ezalatt a 15 év alatt Baja város lendületes fejlődése érdekében, azt felesleges e helyen felsorolni, mert egész légióját tudnók felsorakoztatni azon alkotásoknak, amik az ő polgármestersége alatt létesültek, életre hívásuk az ő nevéhez fűződik. Ehelyütt azonban rá kell mutatnunk arra is, hogy megkönnyítette munkáját az a feltétlen bizalom, amellyel iránta és működése iránt a törvényhatósági bizottság viseltetik, de elősegítette az ambiciózus tisztakar is, amelyet ő szervezett meg s amelynek ő a szellemi irányítója. Amikor 15 fáradságos év elteltével elismeréssel adózunk a város polgármesterének s meghajtjuk működése s tisztelteméltó köztisztviselői pályája előtt az elismerés zászlaját, — ugyanakkor az elismerésnek egy fényugara megilleti mindazokat is, akik segítő munkatársai voltak a polgármesternek tervei keresztülvitelében.

Ha sikerült nagy horizontokat érintő koncepciójának megvalósítása, hogy programját beváltotta és városfejlesztő terveit keresztülvitte, akkor Baja város

Valódi angol rum és likőresszenciák,
főleg szesz, rum, tea, konyak, nagy választékban a

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Commendatore címmel járó középke-rezsjével tüntette ki. 1930 július 19-én Horthy Miklós kormányzó a II. osztályú Magyar Érdemkeresztel tüntette ki a városigazgatás terén szerzett érdemeiért. A belügyminiszter is sokra taksálja dr. Vojnics Ferenc közéleti tevékenységét, mert őt bizta meg a székesfehérvári közigazgatási és építési panama kivizsgálásával. További megbízatása arra vonatkozik, hogy készítsen egy tervezetet, amelynek a révén ki lehetne zárni a közigazgatási tisztviselők visszaéléseit és esetleges panamáit.

Tiszteletbeli tagja a Bajai Sakk-Körnek és a Bajai Hajós Egyletnek, alelnöke a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesületnek, diszelnöke a Szegedi Alföld Kutató Bizottságnak és választmányi tagja a helyi Nemzeti Kaszinónak, valamint a Tóth Kálmán Polgári Kaszinónak s elnöke a Tóth Kálmán centennariumát előkészítő nagybizottságnak.

Dr. Vojnics Ferenc polgármester az idei költségvetési vitában tartott expo-

zében utalt arra, hogy rövidesen betölti polgármestersége 15 éves évfordulóját. Ezen a lírai visszaemlékezésen kívül egy hónappal ezelőtt szeptember 6-án a díszközgyűlésen, amelyen átnyújtották neki a kormányzói kitüntetést, Amler Antal nyug. tanítóképezdeci címz. főigazgató üdvözlő beszédében utalt azokra a napokra, amikor dr. Vojnics Ferenc polgármestert 15 évvel ezelőtt megválasztották polgármesterré, majd pedig a megszállás alatti szerepét vázolta.

A jubileumi alkalmából, sajnos, nem lesz itthon a polgármester s így csak levélben és táviratban gratulálhat a város polgársága a Székesfehérvárott emberfeletti munkát végző polgármesternek. A város tisztikarának meleg együttérzését, odaadó munkásságát, szívetét és üdvözlét dr. Puskás Dezső helyettespolgármester fogja tolmácsolni a jubilans polgármesternek. Most, hogy az első jubileumi határköhöz érkezett a város első polgára, — illik erről a jubileumról nagyon melegen és a kiérdemelt megbecsüléssel megemlékezni.

A városi költségvetés színes vitája.

A polgármester a lendülettel vitát és a bizottsági tagoknak a közügyek iránti nagy érdeklődését az önkormányzati erő kisugárzásának tulajdonítja.

A városi költségvetést letárgyaló közgyűlést csak részletekben volt módunkban ismertetni az egymásra torló napi események miatt.

Munkaalkalmak teremtése.

Legányi Dezső irreálisnak találja a költségvetést, mert 21 pengős buzaár is szerepel a költségvetésben. Bizunk ugyan abban, hogy javuló tendenciát mutat az ország gazdasági helyzete, de mégis számolnunk kell a mostani helyzettel. A munkanélküliségnek leghatásosabb ellenszere a munkaalkalmak teremtése. Ha a Bajai Posztógyár és Hengermalom üzemből volna s ehhez jönne több-kevesebb középítkezés, akkor Baján nem lehetne munkanélküliségről beszélni. Szólv tudja, hogy a főispán meleg szívvel karolja fel a Posztógyár üzembe helyezésének ügyét, de eredményt szeretne látni. Beszéde további részében Kicscsávoly városrész kívánságait terjesztette elő. Beszélt a vasúti aluljáróról, rendőrszobáról, az utcák tisztogatásáról, az utcák kövezéséről, a gáz és villanyáramokról s kifogásolta, hogy a költségvetés tele van sajtóhibákkal, zavaros számhibákkal és magyartalansággal. Elfogadja a költségvetést.

Nagy a bankamat.

Dr. Valentin Emil felszólalásában válaszolt Besseneyi Miklósnak. Ugy találja, hogy igen nagyok a közterhek s azok nyomják az adózókat. Az OTI-járuléka alkalmas a vállalkozói kedv megfogytására. A kamatláb magasságában látja a világgazdasági okát (Taps és derűtlenség.) Elfogadja a költségvetést.

A munkások szónoka.

Babics József szerint szegényesen van összeállítva a költségvetés. Nincs benne semmi közmunka. A Posztógyár, Hengermalom üzemből helyezésének ügyében a kereskedelemügyi és a Kamarás Duna rendezése ügyében a földművelésügyi miniszterhez intézendő felirat-küldést hozott javaslatba. Ugy tudja, hogy a kormány leiratot küldött a városhoz, s abban az elvégzésre váró

közmunkák összeállításáról kért jelentést. Megsürgette a téli közmunkákat, utcakövezéseket, kivánatosnak tartotta a Kálvária-utca kikövezését, ahol szőlő is lakik. A poros utcák nem nagyon alkalmasak a tödövéz elleni védekezésre. Végül akármilyen gőzfűtő létesítését sürgette meg.

Egy hang: Igaza van.

Majd szólt végül a vizellátási műzériákról, a téli inségakcióról. Hideg szobában hogyan tanuljanak éhes korgó gyomorral a diákok? — kérdezte Babics.

Ferró József: Kapnak numerusz clauzuszt.

Több áldozatot a testnevelésre.

Dr. Mamuzsich József személyes ügyben szólt fel. Majd a költségvetés kritikája során azt fejtette, hogy a testnevelés ügye csekély összeggel szerepel a költségvetésben. Miután nagyon fontos problémája a nemzetnek a jövő nemzedék testnevelési kérdése, azért szeretné, ha nagyobb összeggel honorálnák a költségvetésben a testnevelés ügyét.

Majd megesszük egymást.

Csanyik József kifogásolja, hogy a téli inségakcióról egy fillérrel sem gondoskodtak a költségvetésben. Utalt arra, hogy nagy a köztartozási hátralék, ami 728,000 pengőt tesz ki.

Egy hang: Mennyiért veszi meg?

Csanyik: Ha a hátralék sok, az azt jelenti, hogy a lakosságnak a minimálisra csökkent a teherbíróképessége. Örömmel hallotta, hogy a költségvetés keretében a polgárság minden különösebb megterhelése nélkül fognak 50,000 pengőt teremteni a téli inségakció céljaira, de kérdés, hogyan gondolják ezt? Sértelmesnek találta, hogy a borfogyasztási adó 19 fillér akkor, amikor a must 8—10 fillérrel indult.

A fogyasztási adóbevételek előirányzati tételénél nem lehet arra számítani, hogy be fog folyni az, amit praelimi-

HORVÁTH KÁROLY mértékszabósága

a legolcsóbb, mert nem tömegcikket ad, hanem a legujabb divat szerint, legmegbízhatóbb munkával készülnek öltönyei.

Nagy választék divatszövetekben.

Horváth Károly angol uri szabó

Baja, Arany János-u. 6.

— Az új postával szemben.

náltak e címen. Melyik az a társadalmi osztály, amelyik fokozni tudná például a husfogyasztást?

Babics József: Majd megesszük egymást! (Derűtlenség.)

Csanyik József: Tényleg csak így volna fokozható a husfogyasztás.

Beszéde további részében Katonaváros sérelmeit tárta a közgyűlés elé.

Inségdemokrácia.

Pestuka Ferenc állandó zajban beszélt a tisztviselők pótilletményeiről. A nagyjövedelmek igazságosabb megosztását, a több helyről huzott fizetések és az álláshalmozások megszüntetését sürgette. A magyar érzés azt diktálja, hogy a jólétből, a megélhetésből se zárjanak ki senkit, hanem az inséget is osszák meg a nagyjövedelműekkel.

Az utcán szaladó aranyborjú.

Klein Rezső ugyancsak személyes kérdésben szólt fel, miután Pestuka szavait reá vonatkoztatta. Bizonyos az, mondotta, hogy mindenkinek rosszul megy, de ne higye senki azt, hogy eljön az az idő, amikor az aranyborjú végig fog szaladni az utcán s mindenkinek az utjába áll, letör belőle egy darabot s azt fogja értékesíteni. Dolgozni és takarékoskodni kell.

A munkásbizottsági tagok: Nincs miből!

Hamarább felbillen a mérleg.

Ferró József felszólalása ismét vihart hozott, mint mindig.

— Órák óta folyik itt a vita s kerülgetik a lényegét, mint macska a forró kását. Vegyék tudomásul az uralkodó osztályok, hogy a mérleg annál hamarabb felbillen, ha így megy tovább...

Óriási zaj tör ki ezekre a szavakra. A főispán csenget s figyelmezteti szólt ne kalandozzék el a tárgytól, mert megvonja tőle a szót.

Dr. Mamuzsich József: Ott leszünk a mérleg felbillenésénél!

Ferró József ezután a szegényházi állapotokról szólt s bántó hangon nyilatkozott a szegényházi gondozó nővérekről.

Nemcsak nálunk, másutt is.

Birinyi József szerint helytelen a szociális kérdéseknek olyan beállítása, mintha csak nálunk Magyarországon volna inség és nyomor. Ujabb napközi gyermekotthonok felállítását sürgette.

Ezsből Mihály a fejlődés semmi nyomát sem látja a költségvetésben, sőt a hanyatlás jele mutatkozik azon. Ez azonban érthető akkor, amikor az egész országban is ugyanez a jelenség észlelhető. Elfogadja a költségvetést, mert bizalommal van a polgármester iránt.

A polgármester expozéja.

Az elhangzott felszólalásokra dr. Vojnics Ferenc polgármester válaszolt. Örömeinek adott kifejezést a költség-

vetési vita nivója és termékenysége felett. A meleg érdeklődést, a sok felszólalást az önkormányzati erő kisugárzásának tudja be. Az elhangzott kritikát két részre lehet osztani: az egyik rész avval foglalkozott, ami benne van a költségvetésben, a másik pedig az általános gazdasági helyzettel. Utalt Besseneyi, dr. Knézy, dr. Valentin és Pestuka fejtegetéseire s azt a konkluzióra le, hogy nem szabad a mostani jelenségeket egy halódó nemzet vergődésének látni. A kötelességteljesítésből, a munkából mindenki vegye ki a maga részét.

Tévedés azt állítani és azt hinni, hogy a költségvetésben nincs beruházás, hogy nincs benne közmunka és hogy a hatóságok nem tesznek meg mindent a közmunkák fokozásához. Egy kis statisztika illusztrálja legjobban a hatóságok tevékenységét. A reál-gimnázium és ciszterci rendház bővítési munkálatai 700,000, az öt új bajai óvoda 200,000, a zárda 140,000, a bekötő utak 135,000, az utak kövezése 40,000, az árvédelmi folyamór laktanya továbbépítése 180,000, a közraktárak 200,000, a közkörház újabb 30,000 a villany újabb 16,000 pengős költség előirányzattal készülnek. Ezenkívül kiépítik egy éven belül a baja-csávolyi ut bajai szakaszát államköltségen s viszont a város még az idén utburkolásra elkölt 26,000 pengőt. Ezek a munkák mintegy 2,225,000 pengőt tesznek ki. Bizonyos az, hogy jobb eredményt ért volna el a hatóság, ha a közmunkák előbbre haladtak volna.

Hosszasabban időzött annál a gondolatnál, hogy milyen közmunkák elvégzése vált szükségessé. A város vezetőségének arra irányul minden tevékenysége, hogy az élet visszatérjen ebbe a városba. Ezért folytat a város nagy tárgyalásokat a Kamarás-Duna rendezésének megoldására és sürgeti a Bátaszéki-ut kiépítését.

Nem olyan nagy a baj, hogy meg kellene attól ijedni, vagy rettegni kellene a jövő kilátatlanságától. Mindenesetre előrelátónak kell lenni s meg kell tenni minden előkészületet a téli inségakció előkészítésére. Talán a tél korán köszönt be, vagy mert nagyon hosszú ideig fog tartani, — azért mindenesetre óvatosságnak kell lenni s fel kell készülni a fogadtatására. Utal azonban arra, hogy a szegényügy és a munkanélküliség ügye két ellentétes kérdés. A munkanélküliséggel viszont kapcsolatos a téli inségakció.

Ezután a polgármester nagyszerű, lendülettel szavakkal veszi védelmébe a szegénygondozó nővérek áldozatos munkáját az egész terem percekig tartó tapsa és éljenzése közepette.

Bejelentette, hogy a téli inségakcióra a polgárság megterhelése nélkül 50 pengőt tud előteremteni a költségvetés keretében. Ferró bizottsági tag a kis-

Bécsi gázgyári diókoksz

Pécsi tojásszén (bulett)

A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselete

Schön és Bajai, Baja.

Telefon 26.

Hajnaid ucca 13.

**RÁDIÓT ÉS VILLANYT
Brusztznál!**

Baja, Szent István-tér 4. (Közgazdasági Bank épülete.) Telefon: 255. sz.

Megbízható, praktikus, olcsó.

sága

ujabb
nyei.

n.

szabó
emben.

ékesége
a sok fel-
elhangzott
száni: az
ami benne
sok pedig
ettel. Utalt
alentín és
a konklu-
a mostani
zet vergő-
jesítésből,
ki a ma-

zt hinni,
beruhá-
munka és
nek meg
ozásához.

a legjobb-
ét. A real-
ház bőví-
t új ba-
40.000, a
kövézése
r lakta-
közrak-
bb 30000
s költség-
kivül ki-
csavolyi
gen s vi-
utburko-
Ezek a
ngót tesz-
ered-
ig, ha a
volna.

a gon-
nkák el-
áros ve-
en tevé-
szatérjen
a város
ás-Duna
sürgeti

gy meg
gni kel-
ól. Min-
lenni s
ületet a
Talan a
ert na-
— az-
ell lenni
atására.

gényügy
ellen-
ggel vi-
kció.

gyszerű,
elmébe
dozatos
ig tartó

akcióra
kül 50
égyvets
a kis-

ó.

tisztviselők fizetését állította szembe a nagy tisztviselők fizetésével, mindenki tudja, hogy milyen célzattal. Evvel tovább nem is foglalkozik. Vannak bizonyos gondolatok, amik idegenek minden magyar ember előtt.

— Nemsokára, október 9-én töltöm be polgármesterségem 15-ik évét. Dolgoztam és jól akartam a városnak és a polgárság boldogulásán fáradoztam. Alkottam, amit tudtam és amit lehetett. Egy azonban bizonyos, hogy mindig becsületesen a jól akartam. Amíg az én kezemben volt a város kormánya, büszkén mondom, hogy soha nem fordult itt fel semmi...

A belügy- és pénzügyminisztérium tervezetében a törvényhozás most foglalkozik a városok háztartásának rendezésével. Sokat nem lehet ettől sem remélni, de valamit mégis jelenteni fog. Igaza van Szász Ottónak, hogy békében a rendes költségvetésben soha nem volt beruházás, hanem ezt minden esetben amortizációs, vagy függő kölcsönnel oldották meg. Amikor jobban ment a város dolga, akkor volt beruházás is. Ezután polemizált az egyes felszólalásokkal. A gőzfürdőt nem lehet rentabilisan megcsinálni. Ezt mutatják más városok tapasztalatai. Szólt még a villany és gáz egységéről, a tisztviselők illetmény és jutalom ügyéről. Nagy érdekességű felszólalását evvel fejezte be:

— Avval szeretném befejezni közpályámat, hogy megcsinálom a város vízvezetékét és csatornázását, de nem úgy, mint egy közeli városban, hogy elszökjenek a polgárok innen az elviselhetetlen terhek miatt, hanem gazdaságosan és olcsón.

Taps és éljenzés közben fejezte be beszédét.

Ezután a közgyűlés általánosságban elfogadta a költségvetést. Ugyancsak magáévá tette a törvényhatósági közgyűlés Szász Ottó és Babics József javaslatait is. Dr. Valentín Emil visszavonta indítványát.

A részletes vitában Legányi Dezső azt kérte, hogy a cserkészetre is áldozzanak valamit a realgimnáziumon kívül a többi iskolának is juttasson a város jutalmakat és segélyeket. És pedig a tanítóképzőnek 50, a két kereskedelmi iskolának 40—40, a kertésziskolának 30, a tanítóképzőnek — mert 2 évfolyama van még csak — 20 és a polgári fiúiskolának 20 pengőt évente.

A közgyűlés hangulata már ideges és izgatott volt. Nem akartak több hozzászólást és a közgyűlés csakugyan minden további vita mellőzésével részleteiben is elfogadta a költségvetést.

HÍREK.

— Bizottsági ülések a megyénél. Bács Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága az október 6-áról a nemzeti gyűlésnap miatt elhalasztott rendes havi ülését október 15-én reggel 8 órakor, a vármegyei törvényhatósági kisgyűlés d. e. fél 10 órakor és a Bács Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület a nyári szünet után első rendes havi ülését ugyanezen napon d. e. fél 12 órakor tartja.

— Elmarad a folyamórségi toborzás. A m. kir. belügyminiszter közölte, hogy az október 8, 9 és 10-re hirdetett folyamórségi toborzás elmarad, mivel a létszám betelt.

— Erős, vérbő, kövér emberek számára a természetes „Ferenc József” keserűvíz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a **Ferenc József** víz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. **A Ferenc József** víz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Életbelépett a téli menetrend.** Az államvasutak igazgatósága, mint ismeretes, elhatározta, hogy több személy és gyorsvonatot megszüntet. A bennünket bajaiakat és bácskaiakat érdeklő vonatok közül egy sem esett bele a vonatközlekedés korlátozási tervbe. Az új menetrend vasárnap éjjel éjfélkor lépett életbe s az semmi változást, vagy zökkenőt sem hozott. A vidéki városok egy része kifogást emelt a vonatmegszüntetéseken ellen és beadvánnyal fordult a Máv-hoz a sérelmek orvoslására. Ezekről a kívánságokról még nem történt döntés.

— **Személyi hírek.** Meskó Zoltán nyug. államtitkár, orsz. gyűl. képviselő, Baja város törvényhatóságának örökös tagja az elmúlt napokban Baján tartózkodott s ugyanekkor meglátogatta a Bajai Színház Kamaraszínpadán „A júliusi éjszaka” előadását is. — **Gróf Szapáry Lajos országgyűlési képviselő** az elmúlt napokban ugyancsak Baján tartózkodott.

— **Magyar Hét megbeszélés a kereskedelemügyi miniszternél.** A kereskedelemügyi miniszter az október 18—26 között megrendezendő Magyar Hét megbeszélésére Budapesten az Ottó-hon Irók és Hirlapírók Körének helyiségében tegnap, kedden, okt. 7-én d. u. 5 órakor teát rendezett, amelyre meghívót kapott a Független Magyarország szerkesztősége is. Lapunk részéről a teán dr. Kézty Lehel felelős szerkesztő vett részt.

— **Pénzügyi titkári kinevezés.** A pénzügyminiszter dr. Rácz Gyula bajai pénzügyigazgatósági segédtitkárát a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába pénzügyi titkárrá nevezte ki.

— **Ülések a városházán.** A városi törvényhatósági kisgyűlés ma, szerdán d. u. 3 órakor dr. Puskás Dezső polgármesterhelyettes elnöklétével tartja rendes havi ülését, amelyen ügyintéző hatáskörben 17, előkészítő hatáskörben pedig 5 ügyet tárgyalnak le. A kisgyűlés tárgysorozatának egyes pontjait a város gazdasági, pénzügyi és jogügyi bizottsága tárgyalta le kedden délután. Az ülésen dr. Bernhart Sándor városi tisztifőgyőző a Dely és Társai, Fehér Jenő és Grünhut és Társai bajai cégeknek a Vajás-mederből rakterület céljaira kért területek bérletlégét ismertette. A jogügyi bizottság ülésén pedig dr. Puskás Dezső helyettes polgármester a közokmányi írás, orr, gége, ezenkívül a szemészrendelő főorvosi állásoknak szakfőorvosi állásokká való átszervezését ismertette, ezenkívül dr. Bernhart Sándor városi tisztifőgyőző a Baja városa és vitéz Csicsay József építőmester között felmerült differencia választott bírósági elintézését ismertette.

A Magyar Hét legfőbb parancsolata: mindég és mindenki magyar árut vásároljon! A Magyar Hét október 18—26-ig tart.

Én is Philips rádiót veszek!

Minőség, jótállás, részlet, service.

MOZI.

A tűz leánya.

Dolores del Rio első filmje a szezonban.

Mindig ünnepnapot jelent egy-egy Dolores film bemutatója. Most különösen ünnepi bemutatója lesz az Uránának, mert Dolores del Rionak ez lesz az utolsó néma filmje, amelyben elbucszik közönségétől.

A filmről elég annyit megemlíteni, hogy Dolores del Rio játsza főszerepét, ezzel már azt is mondhatjuk, hogy a szezon kiemelkedő eseménye lesz.

— **Kisérő** filmje egy bűbajos német Ufa film, „Egy szerelmes éjszaka”, amelynek főszerepét a legbájosabb filmszínésznő Lillian Harvey játsza.

Mindkét filmet egy előadásban mutatja be az Uránia okt. 8-án, szerdán d. u. 6 és fél 9 órakor.

Színház.

Katica a szépséges matyóoperett szerdán este is Viola Margittal a címszerepben kerül színpadra.

Két lány az utcán. Idényszenczi. Emőd Tamás és Török Rezső poétikus művét, a budapesti Vigszínház prózai szenzációját a „Két lány az utcán” című vígjátékot mutatja be a pró-

zai együttes Székelyhydy Adrién és Harcos Irénnel a főszerepekben.

Kamarajátékok a Nemzeti Szálloda színpadán. Szombaton este a Vigszínház szenzációs ujdonságát, az „Ifjú pásztor” c. francia vígjátékot mutatja be a prózai együttes.

Sarkadi Aladár vendégfellépése. Vasárnap este nagy tarka est keretében lép fel Sarkadi Aladár, a főváros legkedveltebb komikusa pompás műsorával a Nemzeti Szálloda Kamaraszínpadán. Kezdeté este 9 órakor.

Sarkadi Aladár fellépésével hétfőn este a „28-as hordár,” kedden „Félelem balra” c. bohózatok kerülnek színpadra a Központi Színházban.

Telefon 356.

Takarékossági értesítés!

Mielőtt beszerezné a tűzifa-, szén- és kokszzükségletét, kérjen ajánlatot

„MÁK” mésztelep

tűzifa és széntelepéről. Gyors és pontos szállítás. Teherpályaudvar. Üzletszerző felveszünk.

Telefon 356.

A magyar ipar újabb diadala a Pfaff rendszer szerint gyártott

CSEPEL varrógép

a legtökéletesebb és legszebb kivitelben kaphatók

már heti 3.— P részletre

Horváth Vilmosnál

„CSEPEL” kerékpárok és varrógépek főlerakata Baja, Vörösmarty-u. 6.

Ingyenes himzötanfolyamot rendezek, jelentkezés nálam. Remington írógépek, kerékpárok, fegyverek, lőszerkeg legolcsóbb beszerzési forrása. — Szakszerű javító műhely.

PRIMA

gázgyári diókoks, porosz diókoks és porosz szobafűtési szent

nagyban és kicsinyben leplombált zsákokban

a legelőnyösebb árban, kedvező fizetési feltételek mellett szállít

Grünhut és Társa

BAJA Telefon: 160. 111. 234.

U-R-Á-N-I-A

Október hó 8-án, szerdán d. u. 6 és este fél 9 órakor.

2 gyönyörű film egy műsorban. Dolores Del Rio ezidei első filmje

A tűz leánya

Konrad Berkovici regénye filmen 8 felvonásban. — Kisérő filmje

Egy éjszaka emléke

Híradó. Remek vígjáték 8 felv. Híradó.

Ezen műsorunkat a cenzura csak 16 éven felülieknek engedélyezte.

ETERNIT Művek Budapest-Nyergesújfalú

ETERNIT
anyagok
raktára és eladása.

Tetőfedések
vállalása.

ETERNIT UDVAR

BAJA,
BUDAPESTI-ÚT
TELEFON 290.

Nyulat, foglyot

a legmagasabb napi árban veszünk
Állattforgalmi és Husipari R-T. Baja Teherpályaudvar.
Telefon 251.

Annyit kap, amennyit vásárol,

50 kg-os plombált
zsákokban vesz

la gázgyári dió kokszt, tojásszenet,
porosz-szenet, aprított tűzifát, kovacszenet,
retorta bükkfaszenet

a legolcsóbb árakon, kedvező részletfizetés mellett.

VIDOR JÓZSEF és FIA

szénnagykereskedők bajai kirendeltségénél.
Telefon 266. Szent István-tér 7. Telefon 266.

1393—1930. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbírósnak 1930 évi 448 számú végzése következtében dr. Reiner Antal ügyvéd által képviselt Vidor József és Fia cég javára 300 pengő s jár. erejéig 1930. évi április hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1380 pengőre becsült következő ingóságok u. m.: egy cséplőgép készlet, kerékpár nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a bácsalmáskir. járásbírósnak 1930 évi 2923. számú végzése folytán 300 pengő követelés, ennek 1929. évi szeptember hó 15. napjától járó 12 százalékos kamatai, 1/3 százalékos váltódíj s eddig összesen 64 P 40 fill-ben bírósági megállapított költségek erejéig Bácsalmás dubokajárás leendő megtartására 1930. évi okt. hó 17-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. 60 t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak

adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Bácsalmás, 1930. évi szeptember hó 22. napján. Székely kir. jbir. végrehajtó.

Okt. 6-tól okt. 13-ig
reggel fél 9 óráig

Dr. Makray László
Gyarmati Emil
gyógyszerész patikája tart
éjjeli szolgálatot.

Az ügyeletes gyógyszerészár
vasárnap délután is nyitva áll
a közönség rendelkezésére.

Jó

házikoszt
kapható

Mészáros Lázár-utca 22. szám alatt.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyorsajtaján Baján

MŰKÖ-

lépcsők
lábazatok
sírkövek
sírkerítések
sírburkolások

legszebb kivitelben jutányos
árban szavatossággal készít

Grünhut és Társa

Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-utca 5.

Az egész életben hű barát

SINGER
VARRÓGÉP.

Kedvező fizetési feltételek.
Alacsony havi részletek.
SINGER VARRÓGÉP RESZV. TÁRS.

Tompa község előljáróságától.

Tárgy: Vadászati jog bérbeadása.
4057—1930. szám.

Árverési hirdetmény.

Tompa község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező u. n. Tompai-földek dűlőjében kb. 510, a Körösoldali földek dűlőjében kb. 358 kat. holdon gyakorolható vadászati jogot 1930 augusztus hó 1-től számított 10 (tíz) évi időtartamra Tompa község jegyzői hivatalában, illetve a község tanácstermében 1930 november hó 10-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen bérbeadja a legtöbbet ígérőnek.

A kikiáltási ár tompai földek dűlőjében 100 pengő, míg a keleblati legelő-

területen 50 pengő. Vadállomány apró vad.

Az árverési feltételek a 154.113/1929. B. M. számú körrendelet alapján állítottak össze és a községi főjegyzőnél betekintheők.

Tompa, 1930. október hó 6-án.
Szabó Gyula s. k. Horváth A Simon
főjegyző. községi bíró.

Ha még nem vett kiváló
önborotva pengét

olcsón, úgy forduljon

UTRYHOZ.

Erzsébet kir.né-u. 38. Tel. 280.

Celluloid ajtóvédők.

Rendeléseket felvesz Polgár Gyula
Türr István-utca 5. Telefon 234.

„KALOR”

a kályhák királya előnyösen
beszerezhető

Utrynál

Erzsébet királyné-utca 38.
Telefon 280. Alapítás 1895.

Tanuló felvételt
a Corvin-nyomdában.

A SINGER VARRÓGÉPEK
mégis A LEGJOBBAK!

Egy utcai
butorozott szoba
kiadó.

Cím: Szent Antal-utca 43.